

Väljatöötamiskavatsuse märkuste tabel

Nr	Esitaja/märkuse sisu	Märkusega arvestamine/mittearvestamine
	<p>Haridus- ja Teadusministeerium</p> <p>Väljatöötamiskavatsuses nähakse ette Kaitseväe Akadeemias (edaspidi KVA) õppimise võimaluse avamine reservis olevatele isikutele. Sellega seoses on kavandatud, et reservis olevatele isikutele sätestatakse õpingute katkestamise korral õppekulude hüvitamise tingimused ja kord KVA põhimäärusesse. Kõrgharidusseadusega on kehtestatud põhimõte, et eestikeelsel õppekaval õppimine on tasuta vaid juhul, kui õppija õpib täiskoormusega ja täidab kumulatiivselt igal semestril nõutava õppe mahu. Sarnane regulatsioon on kavandatud ka reservis olevatele isikutele - kui reservis olev KVA üliõpilane ei ole semestri lõpuks kumulatiivselt täitnud kogu nõutava õppe mahtu, võib KVA nõuda temalt täitmata ainepunktide eest tasu, mille määra kehtestab KVA nõukogu. Selleks on kavas täiendada KVA põhimääruses nõukogu ülesandeid. Juhime tähelepanu, et õppekulude hüvitamise tingimuste kehtestamine KVA põhimääruses ei ole piisav arvestades, et tegemist on varaliste õiguste regulatsiooniga. Õppekulude hüvitamise tingimused tuleks kehtestada seaduses ehk antud juhul kaitseväeteenistuse seaduses.</p>	<p>Anname selgituse.</p> <p>KVTSis saab reguleerida üksnes kaitseväeteenistusega seotud tegevusi ning nendega isikule kaasnevaid kohustusi. Tegeväelaste õppekulude hüvitamise alused on küll KVTSis, kuid seda põhjusel, et KVA-s õppides on nad tegevteenistuses ning tegevteenistust korraldavad sätted peavad olema kehtestatud KVTSis.</p> <p>Reservis oleva isiku KVA magistriõppes õppima asumine ei ole seotud tema kaitseväeteenistuskohustuse täitmisega, vaid loodaks võimalus reservis oleval isikul (põhimõtteliselt eraisikul) asuda KVA-sse õppima enda vabal valikul. Reservis olev isik on Kaitseväega seotud üksnes reservteenistuse ajal, milleks on õppekogunemistel osalemine. Kui eraisik, kes on samal ajal ka reservis olev isik, soovib asuda KVA magistriõppesse</p>

		<p>õppima, siis teeb ta seda vabatahtlikult, mitte Kaitsevägi ei suuna teda õppima, nagu see on tegevväelaste puhul. Seetõttu leiame, et reservis oleva isiku KVA-s õppimise õppekulude sätteid ei saa kehtestada KVTSis, sest KVTS ei reguleeri eraisikuna KVA magistriõppes õppimist. Õppekulude hüvitamise korra nagu ka muud õppurile ettenähtud õigused ja kohustused kehtestame KVA põhimääruses.</p> <p>Lisaks selgitame, et eelnõu koostamise käigus on praegu loobutud KVA magistriõppe avamisest.</p>
	Justiitsministeerium	
1.	<p>VTK kohaselt on Kaitseväes valdkondi, mis on täna kaetud tegevväelastega, kuid samas ei eelda valdkondlik vajadus sõjaväelist väljaõpet või on see võrreldes erialase haridusega teisejärguline. Leitakse, et kui Kaitseväes avalikus teenistuses või töösuhtes olevat tsiviilteenistujat saaks õppustele kaasata tegevväelastega samadel tingimustel, oleks võimalik vähendada sõjaväelise auastmega rahuaja ametikohtade vajadust ja seeläbi hoida kokku ressursse, mis muidu läheks tegevväelastele sõjaväelise väljaõppe andmiseks. VTK-s pakutakse lahendusena välja võimalust kaasata Kaitseväe õppustesse ka tsiviilteenistujaid (avaliku teenistuse seaduse ja töölepingu seaduse alusel Kaitseväega teenistus- või töösuhtes olevad isikud).</p> <p>Justiitsministeerium kujundab selles osas oma lõpliku seisukoha seaduseelnõu koostamise faasis, kui Kaitseministeeriumi pakutud lahendustest selgub täpsemalt, milliste sotsiaalsete tagatistega VTK-s viidatud Kaitseväe õppustel (nn RÕK, LÕK) osalemise kohustust Kaitseväe tsiviilteenistujate suhtes kavandatakse. Regulaatsiooni hindamisel on oluline kohustuse olemus (sh õiguslikud tagajärjed kohustuse täitmisest keeldumise korral), samuti millised on põhjendatud erisused (isikute grupid, kellele õppustel osalemise kohustus ei kohalduks) ning töö- ja puhkeaja ja tasustamise põhimõtted.</p>	<p>Võetud teadmiseks. Sõjaväelisel väljaõppel osalemise aja eest lisatasu maksmise ja vaba aja andmise korda kirjeldatakse eelnõu seletuskirjas.</p>

2.	<p>VTK-s nenditakse, et eelnõu koostamisel tuleb läbi viia põhiseaduspärasuse analüüs ajateenistuse ennetähtaegse lõpetamise osas. Valmisolek põhiseaduspärasuse analüüsi läbiviimiseks väärrib kiitust. Samas tekib küsimus, kas põhiseaduspärasust ei tuleks analüüsida ka esimese lahenduse osas, kus pannakse tsiviiltöötajatele kohustus osaleda Kaitseväe õppustel. VTK-s viidatakse, et sarnane regulatsioon on ka Kaitsealiidu seaduses, kus Kaitsealiidus töösuhtes olevat isikut saab kaasata õppustele. Kuigi see nähtub ka VTK-st, juhime siiski tähelepanu, et Kaitsealiidu seadus ei pane töötajale kohustust õppes osaleda, vaid annab aluse selles töölepingus kokku leppida. Tähele tuleb panna ka, et avaliku teenistuse seadus ei näe ametnike puhul ette võimalust täiendavates tööülesannetes kokku leppida.</p>	<p>Anname selgituse. Eelnõu koostamisel muudeti esialgset kontseptsiooni ning ajateenijate rahvusvahelisele sõjalisele operatsioonile (edaspidi RSO) lähetamine tehakse võimalikuks vaid ajateenija kirjalikul nõusolekul. Lisaks võib ajateenija vastava nõusoleku tagasi võtta ja Kaitseväge peab korraldama ajateenija RSO-lt tagasi toomise. Kuivõrd RSO-le ei lähetata ajateenijaid, kes selleks nõusolekut andnud ei ole, siis tegemist ei ole ka põhiõiguste ja –kohustuste riivega, mistõttu põhiseaduspärasus analüüsi ei koostata. Muudatusega kaasnev mõju tsiviilteenistujatele kirjeldatakse seletuskirjas.</p>
3.	<p>VTK kohaselt kaalutakse võimalust vabastada ajateenistuja ajateenistusest ennetähtaegselt tegevteenistusse võtmiseks. Selgitatakse, et sellist võimalust kasutati ka varem, kui 01.04.2013 jõustunud kaitseväeteenistuse seadus seda enam ette ei näinud. Uuesti sama lahendust kaaludes palume kindlasti arvesse võtta ka varasemaid argumente, miks võimaluse sätestamisest loobuti. Õiguskord peab olema võimaluse piires stabiilne.</p>	<p>Anname selgituse. Enne 2013. aastat kehtinud kaitseväeteenistuse seadus võeti vastu 2000. aastal. Seega varem kehtinud seaduses lähtuti tollaegsetest vajadustest ja kaitseväeteenistuse korralduse põhimõtetest. 2000ndate aastate alguses oli Kaitseväge värbamine keerulisem, kuna ei olnud võimalik tsiviilist sõjaväelise väljaõppega isikuid vajalikus mahus nii kiiresti välja õpetada, siis ajateenistusest tegevteenistusse värbamine oli üks peamine isikkoosseisu komplekteerimise võimalusi. Seega 2000ndatel loodi säte, mis võimaldas võtta ajateenija tegevteenistusse, kui ta oli läbinud väljaõppe teatud mahus. 2012. aastal, kui koostati uut kaitseväeteenistuse seadust, muudeti ning kaasajastati tegevväelaste karjäärimudelit ja värbamise põhimõtteid. Kuivõrd tegevväelase</p>

		<p>karjäär oli populaarne, oli ka sobilike kandidaatide valim laiem.</p> <p>Tulenevalt uutest võimearendustest, on muutunud ka ajateenijate väljaõpe oluliselt spetsiifilisemaks ja erialati keerukamaks ning aeganõudvamaks. Käesolevaks ajaks on teatud väljaõppe saanud ajateenijad võimelised täitma ülesandeid, mida üldjuhul täidavad tegevvälased. Muudatusega võimaldatakse võtta tegevteenistusse ajateenija, kes ei ole ajateenistust ettenähtud mahus läbinud, kuid kes omab juba rahuaja ametikoha täitmiseks vajalikke oskusi ja teadmisi. Sellisel juhul vabastatakse ajateenija ajateenistusest ennetähtaegselt ning võetakse tegevteenistusse vastavalt KVTSis sätestatud korras.</p>
4.	<p>Leiame, et VTK-s kajastamist leidnud võimalikest muudatustest omavad mitmed mõju ka tööjõuturule. Seetõttu palume eelnõu koostamise juurde asudes analüüsida muudatuste soovitud, aga ka võimalikku soovimatut mõju Eesti tööjõuturule – tööhõivele, tööohutusele, mõjutatud sihtrühmade sotsiaalsetele garantiidele, töö- ja puhkeajale, töötamise erinevatele vormidele jne. Juhime tähelepanu, et selle teemaga seondub ka võrdõiguslikkus ja võrdsed võimalused, millega palume analüüsis samuti arvestada ehk märkida, kas võib eeldada erinevat mõju näiteks meeste ja naiste, noorte ja eakate tööhõivemääradele, haridusvõimalustele, töötingimustele, vabale ajale, majanduslikule olukorrale. See võib vajada ka kirjeldatud sihtrühmade osas täpsema jaotuse, sh sooline ja vanuseline struktuur, väljatoomist. Muudatustel võib neist asjaoludest tulenevalt olla nii positiivseid kui ka negatiivseid mõjusid. Kui leitakse, et eelnimetatud asjaoludele mõju siiski puudub, palume ka seda eelnõu seletuskirjas põhjendada.</p>	<p>Muudatustega kaasnevad mõjud on kirjeldatud eelnõu seletuskirjas.</p>
5.	<p>VTK mõjuanalüüs ei käsitle muudatustega kaasneva võivate ebasoovitavate mõjude riske ega nende esinemise tõenäosust. Palume eelnõu koostamise juurde asudes hinnata ka võimalikku ebasoovitavat mõju, mis võib muudatustega kaasneva. Ühe näitena toome ära võimaliku ebasoovitava mõju Kaitseväge Akadeemia tulenevalt vajadusest leida sinna täiendavaid koolitajaid ning rahalist ressursi. Teatav ebasoovitav mõju võib avalduda ka sealsest täiendkoolitusest huvitatuile, kui neid on rohkem kui riik oleks suuteline koolitust pakkuma.</p>	<p>Võetud teadmiseks ja ühtlasi selgitame, et Kaitseväge Akadeemias õppimise võimaluste laiendamist reservis olevatele isikutele, jäetakse käesolevast muudatuspaketist välja.</p>

	Seetõttu soovitame nimetatud sihtrühma suuruse hindamisel lähtuda kas riigi võimekusest sellist koolitust pakkuda ja/või riigi konkreetsemast vajadusest täiendkoolitatud reservülemate järele.	
6.	Palume eelnõu koostamise juurde asudes lähemalt selgitada ka VTK-s esitatud prognoosi, mille kohaselt tegevteenistuspensioni maksmise korralduse muutmine toob endaga kaasa tegevväelaste arvu suurenemise keskmiselt 150 võrra aastas. Soovime, et näidataks, milliste andmete pinnalt on prognoos tehtud ning kas selline kasvutempo piirdub vaid muudatustele järgneva mõne aastaga või nähakse pikemaajalist trendi ning sel juhul seda põhjendada. Hetkel toodud andmete alusel võiks muudatusest lähtuvalt eeldada, et ennustatud kasvutempo raugub mõne aasta jooksul, kuna selle tingib eelkõige pensionile mineku edasilükkamine toodud andmete kohaselt maksimaalselt 5-10 aasta võrra. Lisaks tekib küsimus, kas kõigile u 150 täiendavale tegevteenistujale oleks ikkagi lubatud mahus tööd pakkuda, mis eeldab suurel hulgal täitmata, kuid eelarvestatud ametikohtade olemasolu. Palume eelnõu seletuskirjas seda teemat lähemalt avada.	Arvestatud. Selgitus on toodud seletuskirjas
	Rahandusministeerium	
1.	Rahandusministeerium ei toeta pensioni ja palga maksmist samal ajal, vähemalt perioodil, mis jääb enne riiklikku pensioniiga. Alternatiivina tuleks kaaluda pigem kaitseväge eripensioni pensioniea tõstmist, mis on püsinud muutumatuna pikka aega, samal ajal kui keskmine oodatav eluiga on oluliselt tõusnud.	Selgitame , et pensioniea tõstmise küsimus on mõistetav, samas ei taga see lahendust probleemile, millega Kaitsevägi on silmitsi täna ja järgnevad aastad ehk sõjaväelise väljaõppega tegevväelaste puudus. Pensioniea tõstmine on tulevikku suunatud lahendus, kuid antud juhul on aegkriitilisem leida meede, mis aitaks vähendada tegevteenistusest lahkujate hulka.
2.	VTK punktis 13.4 on märgitud, et kaitseväekohustuslase ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamise ajateenistuses kaasneb IT-arenduste kulu, mis on seotud täiendava andmevahetuse korraldamisega kaitseväekohustuslaste registri ja liiklusregistri vahel. Palun välja tuua kaasnev ligikaudne kulu ja kuidas planeeritakse kulu katta.	Selgitame , et kaitseväekohustuslase ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamise muudatused jäetakse käesolevast muudatusepaketist välja.
	Sotsiaalministeerium	
1.	Kõige olulisem on selles punkt, millega kavandatakse tegevteenistuspensioni maksmise korralduse muutmist, mida me sellisel kujul toetada ei saa. Tegevteenistuspensioni maksmise	Mitte arvestatud. Selgitame, et muudatuse eesmärk on hoida Kaitseväge jaoks olulise

<p>korralduse ettepanekuks on maksta teatud tingimustel tegevteenistuspensionide kaitseväelastele, kes jätkavad tegevteenistuses. Ettepanek ei pruugi puudutada kõiki tegevteenistuspensionäre, vaid üksnes neid, kelle töö osutub Kaitseväele vajalikuks pärast alalise tegevteenistussuhte lõpetamist.</p> <p>Tegevteenistuspensionide hakatakse maksta 50-aastaselt, kui kõik muud seaduses sätestatud tingimused on täidetud. Tegemist on töövõimeliste inimestega, kes soovivad jätkata teenistust. Kavatsuses soovitakse rakendada üheaegselt tegevteenistuspensionide ja palga maksmist. Kui tegevteenistujad on võimelised töötama tegevteenistuses, siis nad ei peaks saama riigilt samal ajal tegevteenistuspensionide. Pensionide eesmärk on isikutele vanusest tingitud sotsiaalsete riskide hüvitamine. Isikul, kes jääb teenistusse, ei ole selliseid vanusest tingitud riske.</p> <p>Eripensionid pärinevad 2000ndate algusest, kuid eluea kasv ning tööturu ja töötingimuste muutumine on jäänud tähelepanuta. Samas üldist pensioniiga on vahepeal märkimisväärselt tõstetud, mistõttu on vahe eripensionide pensioniea ja tavapensionide pensioniea vahel oluliselt suurenenud. Tegevteenistujate vähesuse probleemi peaks lahendama muul moel kui pensionide maksmisega ning teenistusse astumist ja teenistuses jätkamist tuleks motiveerida hea palga ning soodsate töötingimustega. Lisaks tuleb sellise ettepaneku juures analüüsida mõju ka teistele eripensionidele (kohtunikud, prokurörid jt). Luues olukorra, kus ühte eripensionide võib teenistuses olles saada, kuid teisi eripensionide teenistuses olles ei maksta, võib tekitada isikute ebavõrdne kohtlemine, mida tuleks vältida.</p>	<p>tähtsusega sõjaväelise auastmega ametikohad mehitatuna vähendades kogemustega tegevväelaste teenistusest lahkumist. Pensioniõiguse saabumisel ei saa eeldada, et isik sellest õigusest loobub ning jätkab edasi tegevväelasena. Kuna mujal sektoris töötamise korral vastavat piirangut seadud ei ole, on pensioniõiguslikul isikul kasulikum asuda tööle mujale, kus sellist piirangut ei ole.</p> <p>2019. aastal viidi läbi oluline eripensionide puudutav reform, millega kaotati ära eripensionide saamise õigus isikutele, kes asusid tegevteenistusse alates 01.01.2020. Reformi tulemusena säilis pensionisaamise õigus isikutele, kes olid teenistuses enne vastava muudatuse jõustumist. Pensionide saamise tingimused jäid samaks (nõutav staaž ja piirvõrd).</p> <p>Et hoida tegevteenistuses isikuid, kellel on õigus saada tegevteenistuspensionide, on võimalik vaid selliselt, et isik loobuks oma pensionist tegevteenistuses oleku ajaks. Leiame, et selline riigipoolne nõue ja ootus isikule ei ole proportsionaalne ega õiguspärane, kuivõrd selline piirang on säilinud vaid tegevteenistuspensionidele (politseiteenistuse eripensionide saamise õigus säilis politseiametnikel ka teenistuses oleku ajal).</p> <p>Kõnesoleva sihtrühma suuruseks oleks hinnangulist 150 isikut ning teenistuse kestuseks ligikaudu viis aastat, mis on vajalik</p>
---	---

		Kaitseväes tegevälaste karjäärisüsteemi ja eripära arvestades juurdekasvu tagamiseks.
2.	Kavatsuses kajastatud tervisekontrollide osas võib tõesti nõustuda, et kui need sisuliselt kattuvad, on võimalik senine korraldus üle vaadata (kaitseväekohustuslase ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamine ajateenistuses	Selgitame , et kaitseväekohustuslase ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamise muudatused jäetakse käesolevast muudatusepaketist välja.
3.	Soovime eraldi rõhutada, et kui ajateenijate puhul kavandatakse neid kaasata rahvusvahelistele sõjalistele operatsioonidele nende endi nõusolekul, on äärmiselt oluline, et isik oleks valiku tegemisel selgelt ja hästi informeeritud, sh võimalikest riskidest. Siin ei piisa pelgalt formaalsest nõusolekust, vaid noortele tuleks selgitada, mida pakutav tegevus tegelikult tähendab.	Võetud teadmiseks ja arvestatud. Eelnõud ja seletuskirja on täiendatud ning lisatud, et ajateenija peab andma nõusoleku RSO-le lähetamiseks kirjalikult ja ta võib selle nõusoleku tagasi võtta igal hetkel.
	Transpordiamet	
1.	VTK lk 8 teise lõigu punktis 4 „Kaitseväekohustuslase ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamine ajateenistuses“ on välja toodud: „Kokkuvõtvalt võib KVTS-s ja LS-s sätestatud tervisenõuete hindamisel välja tuua järgmised probleemid: 1. nimetatud eriseaduste alusel toimuvad eraldiseisvad tervise seisundi hindamised ja kuigi tervisenõuded on sätestatud mõningate erinevustega, kattuvad need valdavas osas;“ VTK-s on viidatud tervisenõuete valdavas osas kattuvusele, kuid pikemalt pole analüüsitud mittekattuvat osa. VTK-s on välja toodud, et kaitseväeteenistuse seaduse alusel esitatud nõuded on kohati kõrgemad, kuid ei ole loetletud, millised nõuded jäävad välja, kui asendatakse liiklusseaduses (LS) toodud tervisenõuded kaitseväeteenistuse seaduses toodud nõuetega. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/126/EÜ, 20. detsember 2006, juhilubade kohta III Lisast tulenevad mootorsõiduki juhtimiseks vajaliku füüsilise ja vaimse sobivuse miinimumnõuded. VTK-s on küll öeldud, et seaduse muudatus tagab vastavuse direktiivis ettenähtud nõuetele, kuid täpsemalt pole välja toodud, kas kavatakse muuta veel midagi, mis omakorda võib vähendada kaitseväeteenistuse seaduses ja mootorsõidukijuhile ette nähtud tervisekontrollide kattuvust. Täpsemaks muudatuste hindamiseks oleks vaja võrdlustabelit.	Selgitame , et kaitseväekohustuslase ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamise muudatused jäetakse käesolevast muudatusepaketist välja kokkuleppel kliimaministeriumiga. Transpordiameti ettepanekud võetakse arvesse vastava muudatusega edasi liikumisel.
2.	VTK lk 8 teises lõigus punktis 4 „Kaitseväekohustuslase ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamine ajateenistuses“ on välja toodud järgmine tingimus: „3.	

	<p>ajateenistusse asumise järgselt ei ole sisulist vajadust täiendavaks tervisekontrolliks LS alusel, kuna järjestikused, lühikese aja jooksul toimuvad ja sisult kattuvad terviseseisundi hindamised puudutavad isikuid, kelle terviseseisundit on juba eelnevalt põhjalikult kontrollitud (esmal kutsealusena KVTS-i, seejärel MSJ tervisekontroll LS alusel).“</p> <p>2 (4)</p> <p>LS § 101 lg 2 kohaselt läbib juhtimisõiguse taotleja tervisekontrolli mitte varem kui kuus kuud enne mootorsõidukijuhi koolituse algust ja mootorsõidukijuht läbib perioodiliselt tervisekontrolli, mille käigus tehakse kindlaks tervisekontrolli läbija terviseseisund ja sobivus mootorsõidukit juhtida. Ehk siis isik, kes hakkab juhtimisõigust taotlema, peab läbima tervisekontrolli mitte varem kui kuus kuud enne koolituse algust. Kui isik hakkab taotlema järgnevat juhtimisõiguse kategooriat, siis on ta mootorsõidukijuht ning peab läbima tervisekontrolli perioodiliselt.</p>	
3.	<p>VTK lk 9 punktis 4 „Kaitseväekohustuslase ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamine ajateenistuses“ on välja toodud: „Kavandatava muudatuse eesmärk on vältida samasisulisi tervisekontrole. Muudatusega võrdsustatakse ajateenijate puhul ajateenistusse asumisele eelnenud terviseseisundi hindamine LS-s sätestatud tervisekontrolliga.“</p> <p>Siinkohal võiks tervisenõuete võrdluses selguda, kas saaks tõendeid ka ristkasutada. Ehk juhul kui mootorsõidukijuhi tervisekontroll on läbitud ja JAH-otsus on väljastatud, siis ei peaks mootorsõidukijuht kaitseväeteenistuse seaduse kohast tervisekontrolli läbima. Samuti peaks otsustama, kui värsket tervisekontrolli sellisel juhul veel kehtivaks loetakse (nt 6 kuud, 1 aasta).</p>	
4.	<p>VTK lk 12 punkti 5 „Tehtud uuringud“ alapunktis 4 on välja toodud: „Nii näiteks on kehtiv MSJ tervisetõend võrdsustatud vabatahtlikuks päästjaks saamisel (Päästeseaduse § 9 lg 21) või Kaitseliidu tegevliikmeks astumisel nõutava tervisekontrolli läbimisega.“</p> <p>VTK-s jääb selgusetuks, kas kaitseväekohustuslase tervisekontrolli ei ole võimalik lugeda läbituks, kui on kehtiv mootorsõidukijuhi tervisetõend või kas on võimalik kaitsekohustuslase tervisekontroll läbi viia vähendatud mahus.</p>	
5.	<p>VTK lk 12 punkti 6 „Kaasatud osapooled“ alapunktis 4 peaks Transpordiametile lisaks olema Kliimaministeerium. Tervisetõenditega seonduv on Sotsiaalministeeriumi pädevuses, kes peaks ka tervisetõendite teema raames olema kaasatud.</p>	
6.	<p>VTK lk 16 punkt 4 alapunktis 1) on välja toodud: „Piirangu seab asjaolu, et LS alusel peab tervisekontrolli tegema tervishoiuteenuse osutaja (omama vastavat tegevusluba) ja väljastama tervisetõendi, mis kehtib 6 kuud (MSJ koolituse alguseni).“</p> <p>Tervisetõend vastavalt LS § 101 lõikele 2 ei või olla antud varem kui kuus kuud enne</p>	

	koolituse algust.	
7.	<p>VTK lk 16 punkt 4 alapunktis 1) on välja toodud: „Antud lahendus jäetakse kõrvale põhjendusel, et terviseseisundi hindamine KRA-s ei toimu tervishoiuteenuse osutamise tegevusloa alusel ning hindamise tulemuse kohta vormistatakse eraldi hinnang, mitte LS-s sätestatud tingimustele vastav elektrooniline tervisetõend.“</p> <p>Kaitseressursside Amet võiks kaaluda võimalust endale tegevusluba taotleda. Peale tegevusloa saamist saaks hinnangu asemel väljastada mootorsõidukijuhtide 1. ja vajadusel ka 2. grupi tervisetõendi, mis kataks ära kaitseväeteenistuse seaduse alusel antava hinnangu ning eraldi hinnangut poleks tarvis anda. Nende isikute puhul, kelle terviseseisund ei võimalda mootorsõidukijuhtide tõendit väljastada, annaks Kaitseressursside Ameti arst hinnangu kutsealuste terviseseisundi kohta nii nagu varem.</p>	
8.	<p>VTK lk 17 punkti 4 alapunkti 2) teises lõigus on välja toodud: „VTK-s kirjeldatud muudatus puudutab konkreetset sihtrühma (ajateenijad) ja tervisekontrolli läbimist tõendava andmevahetuse saab korraldada KVKR ja LR vahel ilma TIS vahendusega, samuti 3 (4) kehtestatakse ajaline piirang, et KVTS-s sätestatud terviseseisundi hindamisega võrdsustatud tervisekontrolli tulemus kehtib vaid ühe aasta jooksul.“</p> <p>Transpordiametile jääb selgusetuks, kas siin mõeldakse seda, et kaitseväeteenistuse seaduse alusel antud hinnang kehtib 1 aasta või seda, et 1 aasta jooksul peale hinnangu väljastamist võib mootorsõidukijuht koolitusele minna. Pole selge, kas viimasel juhul kehtib hinnang ise samuti 5 aastat nagu üldjuhul 2. grupi kuuluva juhi tervisenõuete puhul tavaks.</p> <p>Tervisetõend/hinnang peaks kehtima siiski tavatingimustel. Alternatiiv oleks see, kui Kaitseressursside Ameti hinnang saadetakse liiklusregistrile enne koolituse algust, siis kui on täpselt teada, kes koolitusele suunatakse.</p>	
9.	<p>VTK lk 17 punkti 4 alapunkti 2) viimasel lõigus on välja toodud: „Näiteks on võimalik sätestada, et kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele vastavus on võrdsustatud MSJ 1. grupi tervisenõuetega ning vastavust 2. grupi tervisenõuetele tuleb eraldi hinnata ja see siis otsuses välja tuua.“</p> <p>Kaitseväeteenistuse seaduse alusel toimub hindamine enne ajateenistusse võtmist ja viiakse kõikidel hinnatavatel läbi ühtemoodi, st et nt kõik 3800 isikut võivad sisuliselt ka mootorsõidukijuhi koolituse läbida. VTK-st jääb selgusetuks, millisel hetkel toimub 2. grupi sobivuse hindamine ning kas ka kõik 3800 ajateenistusse astujat vaadatakse 2. grupi nõuetele sobivuse hindamise eesmärgil läbi. Vajalik oleks täpsustada, millal toimub VTK-s nimetatud eraldi hindamine.</p>	
10.	VTK lk 22 punkti 13 „Muudatuste rakendamise seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse	

	<p>eeldatavad kulud ja tulud“ alapunkti 4 kohaselt: „Muudatusega kaasneb IT-arenduste kulu, mis on seotud täiendava andmevahetuse korraldamisega kaitseväekohustuslaste registri ja liiklusregistri vahel.“</p> <p>VTK-s ei ole lahti kirjutatud, millised oleks vajalikud IT-arenduskulud ka muude andmekogude ja/või infosüsteemidega liidestumiseks.</p>	
11.	<p>VTK lk 24 punktis 21 on välja toodud õigusakti eeldatav jõustumise aeg 01.07.2024. Transpordiamet märgib, et VTK-ga kavandatavad muudatused (kui need lõplikult selguvad) toovad kaasa IT-arendused ning hetkehinnangul ei ole muudatuste jõustamine enne 01.01.2025 reaalne.</p>	
12.	<p>VTK-s käsitletakse kaitseväekohustuslaste ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamist. Mootorsõidukijuhi tervisekontrolli teostavad täna tervishoiuteenuse osutajad tervishoiuteenuste korraldamise seaduse alusel. Tervishoiuteenuse osutamise oluline osa on terviseandmete töötlemine ning terviseandmete dokumenteerimine, mille nõuded on kehtestatud sotsiaalministri 18.09.2008 määrusega nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise tingimused ja kord“.</p> <p>Mootorsõidukijuhi tervisekontrolli läbi viimine eeldab laiaulatuslikku juurdepääsu isiku terviseandmetele. Kaitseväe juurdepääs kaitseväekohustuslaste terviseandmetele on teema, mis kuulub Sotsiaalministeeriumi pädevusse ning vajab nendega läbi rääkimist. Siinkohal on oluline arvestada ka, et kaitsevälased osalevad samuti liikluses, mistõttu on oluline, et kõigi liikluses osalevate isikute tervisekontroll oleks läbi viidud ühtsetel alustel. VTK-st ei ole üheselt arusaadav, kui kaua kaitseväs läbi viidud mootorsõidukijuhi tervisekontrolli tulemusel väljastatud tõend kehtib.</p>	
13.	<p>VTK-ga seoses võiks lisaks analüüsida teenistusse kaasamise praktilisi mõjusid asutuste (sh Transpordiameti, nt Lennundusteenistuse) võimekusele täita oma tööülesandeid ja kohustusi 4 (4) rahuajal. Iga lisandunud päev, mil töötaja on kas õppekogunemisel või (nagu eelnõust tulenes) mingil kaitseväega seotud missioonil, jääb tema igapäevane töö tegemata. Kuna juba praegu on ressursiga väga kitsas ja tööd on rohkem, kui teha jõutakse, siis hakkab see pärssima asutuse võimekust täita ülesandeid, mille riik ja Euroopa Liit on nt Transpordiametile pannud, sh ka neid ülesandeid, mille täitmist ootab kaitsevägi.</p>	

	Kaitseväe poolt esitatud täiendavad ettepanekud seadusemuutmiseks	
1.	Ajateenistuse tõhustamiseks ja väljaõppe sujuvamaks muutmiseks peab Kaitsevägi vajalikuks, et ka ajateenijate osas oleks võimalik rakendada samasugust erandit nagu on sätestatud sõjaväelise aastmuga sõjaaja ametikohale nimetatud kaitseväekohustuslasel (riigisaladuse ja välisteabe seaduse § 30 ¹) ehk kaitseväeteenistuskohustuse täitmise ajaks antakse ajateenijale riigisaladusele juurdepääsu õigus julgeolekukontrolli teostava asutuse otsuse alusel.	Arvestatud. Eelnõud on täiendatud vastavalt ettepanekule.
2.	Sarnaselt ajateenijatele ja reservväelastele juurdepääsuõiguse andmisega julgeolekukontrolli tegeva asutuse juhi otsusel teeme ettepaneku, et sama põhimõtet rakendada ka rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil (RSO) osalevate tegevälaste osas, kelle rahuaja ametikohal ülesannete täitmine ei eelda juurdepääsuõigust riigisaladusele. RSO-de koosseisud võidakse komplekteerida teenistujatest, kes oma igapäevaste teenistusülesannete täimiseks juurdepääsuõigust ei vaja, kuid RSO juhtriigi nõue võib olla, et RSO-l osalev isikkoosseis peab omama juurdepääsuõigust salastatud välisteabele, millele juurdepääsu saamine eeldab riigisaladusele juurdepääsu loa olemasolu	Arvestatud. Eelnõud on täiendatud vastavalt ettepanekule.
3.	01.01.2023 toimunud personalivaldkonna konsolideerimisest lähtuvalt on vajalik, et läbivalt muudetakse ka RSVS § 30 ¹ osas, kus Kaitseväele pandud toimingud võidakse teha ka valitsusasutuse hallatava riigiasutuse kaudu (sama muudatus sisse viia ka § 51 lg 41).	Arvestatud. Eelnõud on täiendatud vastavalt ettepanekule.
4.	Kaitseväeteenistuse seaduse (KVTS) 10. ptk reguleerib distsiplinaarmenetluse läbiviimist kaitsevälaste suhtes. KVTS § 180 lg 8 kohaselt kehtestab distsiplinaarmenetluse läbiviimise ja dokumenteerimise korra Kaitseväe juhataja. Kaitseväe distsiplinaarmäärustikuga (edaspidi KVDM) kehtestatakse Kaitseväe juhataja käskkirjaga distsiplinaarmenetluse läbiviimise kord, mis kohaldub Kaitseväe ja Kaitseliidu kaitsevälastele ning õppekogunemise ajal reservväelasele. KVDM uuendamise tingis vajadus viia varasemalt kehtestatud versioon vastavusse haldusmenetluse seaduse üldpõhimõtetega. Seoses uuendatud KVDM kehtestamisega teen ettepanekud KVTS muudatusteks alljärgnevalt. 1. KVTS § 162 lg 7 p 4 Kaitsevälasele, kelle suhtes distsiplinaarkinnipidamist kohaldatakse, antakse võimalus esitada vaie käesoleva seaduse §-s 214 sätestatud korras või kaebus halduskohtule. Muudatuse põhjendus- KVTS § 214 on kehtetu. Uus sõnastus: „võimalus esitada vaie või kaebus haldusmenetluse seaduses sätestatud korras“ 2. KVTS § 166.	1-3 arvestatud ja eelnõud täiendatud. 4. Mitte arvestatud. Selgitame, et menetlusalusele isikule kirjalike selgituste andmiseks tähtaja kehtestamine on vajalik õigusselguse ning menetlusaluse õiguste tagamiseks. Ettepaneku kohaselt peab menetlusalusele isikule andma võimaluse selgituste andmiseks ilma vastava tähtajata, on liialt laia määratlusega ning pikendab menetlusaega. 5. Arvestatud 6. -10. Mitte arvestatud. KV ettepanek vajab täiendavat selgitust ning sisulist analüüsi. 11-12. Arvestatud.

(1) Distsiplinaarsüüteod on:

1) seadusest või selle alusel kehtestatud õigusaktist tulenevate teenistusülesannetega seotud põhimõtete eiramine ning nõuete ja teenistusülesannete täitmata jätmine ja nende mittenõuetekohane täitmine;

Muudatuse põhjendus- Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 25 lg 3 kohaselt ühese arusaadavuse tagamiseks võib loetelu esitamisel kasutada sõna „või”, kui loetelus esitatakse alternatiiv või kui loetelu elemendid ei pea esinema korraga, ning sõna „ja”, kui loetelu elemendid esinevad korraga.

Hetkel kehtiva sõnastuse puhul, kus on kasutatud sõna „ja“ peavad esinema kõik loetelu elemendid korraga, et oleks koosseis täidetud. Üsna raske on ette kujutada olukorda, kus see võiks nii olla. Ilmselt on mõeldud vähemalt ühe loetelu elemendi esinemisele, et koosseis oleks täidetud ja seega tuleks kasutada sõna „ja“ asemel sõna „või“.

Uus sõnastus: „Seadusest või selle alusel kehtestatud õigusaktist tulenevate teenistusülesannetega seotud põhimõtete eiramine, nõuete või teenistusülesannete täitmata jätmine või nende mittenõuetekohane täitmine;“

3. KVTS § 173 lg 1 p 1 Distsiplinaararesti määranud ülem teatab viivitamata kinnipidamiskohajärgsele halduskohtule distsiplinaararesti määramisest, lisades kinnitatud ära kirja käskkirjast kaitseväelasele distsiplinaararesti määramise kohta;

Muudatuse põhjendus- Kohtule esitatakse materjalid elektrooniliselt. Käskkirjad on digitaalselt allkirjastatud ja neid eraldi ei kinnitata.

Uus sõnastus: „käskkirja kaitseväelasele distsiplinaararesti määramise kohta“

4. KVTS § 180 lg 5 Kaitseväelasele, kelle suhtes distsiplinaarmentlus algatati, peab andma võimaluse esitada kirjalik seletus distsiplinaarsüüteo kohta viie tööpäeva jooksul

Muudatuse põhjendus- Menetlusalusel isikul on haldusmenetluse seadusest tulenev õigus anda teo kohta selgitusi. Kui seda ei tehta viie tööpäeva jooksul, siis ei kao õigus ära. Samuti pole põhjendatud menetluse lõpetamine pelgalt selle tõttu, et menetlusalusele isikule ei ole antud õigust anda selgitusi 5 tööpäeva jooksul. Kui seadusandja on ette kirjutanud tähtaja, siis

menetleja seda muuta ei saa, mis tähendab, et kui tähtaega on ületatud, siis on tegemist menetlusõiguse rikkumisega ja menetlus tuleb lõpetada.

Uus sõnastus: „Kaitseväelasele, kelle suhtes distsiplinaarmenetlus algatati, peab andma võimaluse esitada kirjalik seletus distsiplinaarsüüteo kohta“

5. KVTS § 180 lg 9 Kaitseväelasel, kelle suhtes distsiplinaarmenetlus läbi viidi, on pärast distsiplinaarmenetlust õigus tutvuda distsiplinaarmenetluse materjalidega.

Muudatuse põhjendus- Menetlusõigused sh ärakuulamisõigus ei ole tagatud korrektselt, kui õigus dokumentidega tutvuda on alles pärast menetlust. Sätte sõnastus võiks olla analoogne ATS §-ga 73 lg 9.

Uus sõnastus: „Kaitseväelasel, kelle suhtes distsiplinaarmenetlus läbi viiakse on õigus tutvuda distsiplinaarmenetluse materjalidega menetluse igas etapis ja esitada menetluse jooksul asjassepuutuvaid taotlusi.“

6. KVTS § 185 lg 4 Distsiplinaarkaristus tehakse kaitseväelasele teatavaks allkirja vastu kolme tööpäeva jooksul haldusakti andmisest arvates.

Muudatuse põhjendus- HMS § 61 lg 1 näeb ette haldusakti kehtima hakkamise. Haldusakt kehtib adressaadile teatavaks tegemisest või kättetoimetamisest alates, kui haldusaktis ei ole ette nähtud hilisemat kehtima hakkamist. Kolme tööpäevaga karistamise käskkirja kehtima hakkamise piiramine ei ole põhjendatud. Kui ka hiljem teatavaks tehakse, siis hakkab ikkagi karistus kehtima teatavaks tegemisest.

Uus sõnastus: „Distsiplinaarkaristus tehakse kaitseväelasele teatavaks allkirja vastu“.

7. KVTS § 185 lg 5 Kaitseväelasele, kes ei ole sõjaväelise auastmega ametikoha asukohas või kelle teenistussuhe on peatunud, teatatakse distsiplinaarkaristusest kolme tööpäeva jooksul pärast sõjaväelise auastmega ametikoha asukohta saabumist või teenistussuhte peatumise lõppemist.

Muudatuse põhjendus- Säte ei ole tänapäeval enam asjakohane ja ei sobi kokku distsiplinaarkaristuse määramisega missioonil. Menetlusalsele isikule on võimalik edastada elektroonselt käskkiri ja kohalik ülemus toimetab talle selle allkirja vastu kätte. Sätte kohaselt võime Eestis teha karistamise käskkirja, aga kuna kätte saame toimetada alles siis isik tuleb tagasi, siis ei hakka käskkiri enne kehtima. See muudab sisutühjaks käskkirjad, millega inimesed karistusena tegevteenistusest vabastatakse ja missioonilt ennetähtaegselt tagasi kutsutakse.

Analoogselt KVTS § 185 lõikega 4 ei ole kolme tööpäevaga karistamise käskkirja kehtima hakkamise piiramine põhjendatud. Kui ka hiljem teatavaks tehakse, siis hakkab ikkagi karistus kehtima teatavaks tegemisest. Lisaks sellele, et karistus ei hakka kehtima, kui tähtaega ületatakse, paneb see ka põhjendamatu tõendamiskoormuse käskkirja kättetoimetamise kohta. Selleks, et tõendada, et karistus hakkas kehtima ei piisa ainult allkirja vastu tutvustamisest, vaid tuleb tõendada, kuna menetlusalne saabus tagasi sõjaväelise auastmega asukohta.

Nii KVDM kui ka KVTS peaks sätestama teatavaks tegemise ainult sellisel juhul, kui teenistussuhe on peatunud.

Uus sõnastus: „Kaitseväelasele, kelle teenistussuhe on peatunud, teatatakse distsiplinaarkaristusest viivitamatult pärast teenistussuhte peatumise lõppemist.“

8. KVTS § 186 Distsiplinaarmenetlus lõpeb distsiplinaarkaristuse määramise või distsiplinaarmenetluse lõpetamise otsuse teatavastegemisega kaitseväelasele või menetlusalse surma korral.

Muudatuse põhjendus- Lõpetamist ei ole korrektne siduda kaitseväelasele teatavaks tegemisega, sest distsiplinaarmenetlus lõppeb asjaoludest lähtuvalt ka siis kui menetlusalust isikut ei ole.

Kui isik lahkub kaitseväest, siis tehakse lõpetamise otsus, aga seda pole võimalik kaitseväelasele teatavaks teha, sest kaitseväelane puudub, samamoodi nagu isiku surma korral. Menetlus lõppeb ka siis, kui on alustatud menetlus ajaolude välja selgitamiseks, aga isikut ei suudeta tuvastada.

	<p>Uus sõnastus: „Distsiplinaarmenetlus lõpeb distsiplinaarkaristuse määramise või distsiplinaarmenetluse lõpetamise kohta otsuse tegemisega. Distsiplinaarmenetluse lõppemisest teavitatakse menetlusalust isikut.“</p>	
	<p>9. KVTS § 187 Distsiplinaarkaristuse muutmine ja tühistamine</p> <p>(1) Ülem on kohustatud muutma või tühistama temale alluva ülema määratud distsiplinaarkaristuse, kui alluv ülem on ületanud oma võimupiire.</p> <p>(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul korraldab ülem asjaolude väljaselgitamiseks distsiplinaarmenetluse ja otsustab distsiplinaarkaristuse muutmise või tühistamise.</p> <p>(3) Ülem teatab viivitamata oma otsusest distsiplinaarkaristuse muutmise või tühistamise kohta alluvale ülemale.</p> <p>Muudatuse põhjendus- Haldusakti muutmise või tühisuse kindlaks tegemise puhul on tegemist menetluse uuendamise või vaidemenetlusega. Puudub põhjus, miks vaide lahendamiseks peaks läbi viima uue distsiplinaarmenetluse. Tühisuse alused on HMS §-s 63 ja ka nende rakendamine ei eelda distsiplinaarmenetluse läbi viimist. Võimupiiride ületamisel viiakse läbi distsiplinaarmenetlus alluva ülema suhtes kuid selles menetluses on menetlusaluseks isikuks võimupiire ületanud ülem. Otsus tehakse menetlusaluse isiku suhtes, mitte tema määratud karistuse muutmiseks või tühistamiseks.</p> <p>Karistuse muutmine ei saa olla kohustuseks ja menetlusalust isikut ei saa allutada uuele distsiplinaarmenetlusele ainult sellepärast, et karistuse määranud ülem ületas võimupiire. Kui lihtmenetluse tähtaeg on möödas, siis ei ole võimalik enam karistust muuta. Saab ainult otsuse tühistuse tuvastada.</p> <p>Uus sõnastus:</p> <p>(1) Ülem on kohustatud tühistama temale alluva ülema määratud distsiplinaarkaristuse, kui alluv ülem on ületanud oma võimupiire.</p> <p>(2) Tunnistada kehtetuks</p> <p>(3) Ülem teatab viivitamata oma otsusest distsiplinaarkaristuse tühistamise kohta alluvale ülemale.</p>	

10. KVTS § 189 Distsiplinaarkaristus kustub, kui kaitseväelasele ei ole määratud uut distsiplinaarkaristust ühe aasta jooksul distsiplinaarkaristuse määramise päevast arvates.

Muudatuse põhjendus- Sõnastada analoogselt ATStga. Kui jätta sõnastus, et distsiplinaarkaristus kustub aasta pärast, siis see hõlmab ka olukorda, kus aasta jooksul on määratud uus karistus. Viimasena määratud karistus kustub aasta pärast. Pole põhjendatud pikendada esimese karistuse kehtivust kuni teise karistuse kustumiseni.

Uus sõnastus: „Distsiplinaarkaristuse kehtivus kustub aasta möödumisel karistuse määramise haldusakti kehtima hakkamisest.“

11. KVTS § 190 Kaitseväelasel on õigus vaidlustada talle määratud distsiplinaarkaristus käesoleva seaduse §-s 214 sätestatud korras.

Muudatuse põhjendus- KVTS § 214 on kehtetu. Kehtetuks tunnistamise põhjus oli HMS § 73 lg 3, mille kohaselt, kui haldusorgani üle teostab teenistuslikku järelevalvet minister, siis lahendab vaide haldusakti andnud või toimingut sooritanud haldusorgan, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Muudatuse tagajärjel tegevteenistusse võtmise ja tegevteenistusse vabastamise ning kaitseväeteenistusega seotud asjades menetleb kaebusi Kaitseväge vastavalt Kaitseväge juhataja määratud korrale. Vaidemenetlemise kord kehtestatakse asutusesiseselt. Kaitseväge distsiplinaarmäärustikus on viide, et menetlusalusel isikul on õigus esitada vaie või kaebus haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

Ettepanek: tunnistada kehtetuks KVTS § 190 või sõnastada „Kaitseväelasel on õigus vaidlustada talle määratud distsiplinaarkaristus esitades vaie või kaebus haldusmenetluse seaduses sätestatud korras“

12. KVTS § 191 lg 6 Ajateenistuse kestuse või tegevteenistussuhte peatumisest on kaitseväelase ülem kohustatud viivitamata kirjalikult teavitama toetuse ning palga ja seadusega ettenähtud lisatasude kinnipidamiseks pädevat struktuuriüksust.

Ettepanek- jätta sätest välja viide ajateenijale. Ajateenistujat ei kõrvaldata ajateenistusest. Ajateenistuse kestuse peatumine on sätestatud KVTS §-s 48, mille kohaselt ajateenistuse

	<p>kestus peatub ajateenija distsiplinaararesti kandmise ajaks ja ajateenistuskohast omavolilise lahkumise ajaks. KVTS § 54 lg 2 kohaselt kehtestab ajateenija toetuse maksmise ulatuse ja korra Vabariigi Valitsus määrusega. VV 03.01.2017 määrusega nr 1 on kehtestatud „Ajateenija ja asendusteenistuja toetuse, reservväelasele õppekogunemisel ja reservasendusteenistujale reservasendusteenistuses ja erakorralises reservasendusteenistuses osalemise aja eest makstava toetuse ning ajateenija ja asendusteenistuja lapse toetuse ulatus ja maksmise kord“, mille § 4 lg 7 kohaselt ajateenija toetust ei maksta omavolilise ajateenistuskohast lahkumise või distsiplinaararesti kandmise ajal.</p> <p>Uus sõnastus: „Tegevteenistussuhte peatumisest on kaitsevälase ülem kohustatud viivitamata kirjalikult teavitama palga ja seadusega ettenähtud lisatasude kinnipidamiseks pädevat struktuuriüksust.“</p>	
5.	<p>Kaitsevägi kooskõlastab KVTS muutmise kavatsuse p 2, millega luuakse Kaitseväe Akadeemia (KVA) rakenduskõrgharidusõppekava „Sõjaväeline juhtimine“ (kõik kolm väeliiki) lõpetanud reservväelastele võimalus kandideerida KVA magistriõppe õppekava „Sõjaväeline juhtimine Kaitseväes“ õppekohale. Hetkel on reservväelastel magistriõppe õppekava läbimine võimalik vaid eksternina. Seadusemuudatusega on vajalik teostada kõikide KVA-s õppimist ja tegutsemist puudutavate aspektide analüüs ning välja töötada lahendused reservväelastest üliõpilaste õpingutes osalemiseks paralleelselt tegevväelastest üliõpilastega. KVA palub enda kaasamist vastava analüüsi teostamiseks, sest see protsess on juba läbitud reservväelastele eksternõppes osalemisega seoses.</p>	<p>Võetud teadmiseks. Eelnõu koostamise käigus on praegu loobunud KVA magistriõppe avamisest reservis olevatele isikutele.</p>
6.	<p>Praegusel kujul esitatud kavatsus eeldab lisaks KVTSi ja KVA põhimääruse muutmisele, et vaadatakse üle ka võimalik kõrghariduseaduse (KHaS) muutmise vajadus, kaasates protsessi Haridus- ja Teadusministeerium. Näiteks, KHaS § 15 lg 1 p 6 kohaselt on üliõpilasel õigus saada igal õppeaastal õppetööst vähemalt kaks kuud puhkust, välja arvatud doktoriõppes või riigikaitsealises rakenduskõrgkoolis õppides. Välja toodud säte vajab üle vaatamist ning täiendamist reservväelaste osas. Lisaks võib KHaS § 16 lg 6 p 5 kohaselt õppekulude hüvitamist ehk tasu kogu õppekava ulatuses nõuda üliõpilaselt, kes peab õppekulusid hüvitama politsei ja piirivalve seaduses, vangistusseaduses või kaitseväeteenistuse seaduses sätestatud tingimustel ja korras. KVTS ei kohaldu õppekulude hüvitamise osas reservväelastest õppuritele, seega on vajalik mõelda ka reservväelaste õppekulude hüvitamise süsteemile ning selleks vajaliku õigusliku raamistiku loomisele.</p>	<p>Võetud teadmiseks. Eelnõu koostamise käigus on praegu loobunud KVA magistriõppe avamisest reservis olevatele isikutele.</p>

7.	<p>Lisaks kavandatavatele KVTS muutmise ettepanekutele teeb Kaitsevägi ettepaneku KVTS muutmiseks seondult KVA võimaldava akadeemilise puhkusega ja selle seosega teenistussuhte võimalikuks peatumiseks. KHaS § 15 lg 1 p 7 kohaselt on üliõpilasel võimalus saada esimesel ja teisel õppeastmel akadeemilist puhkust kõrgkooli kehtestatud korras kuni üks aasta, lisaks tervislikel põhjustel kuni kaks aastat, aja- või asendusteenistuse puhul kuni üks aasta ning lapse hooldamiseks kuni lapse kolmeaastaseks saamiseni. Akadeemilise puhkuse ajal teenistussuhe automaatselt ei peatu. KVTS § 131 lg 1 p 3 näeb ühe võimalusena teenistussuhte peatumiseks ette selle peatamise tegevväelase soovil, kui teenistuslikud huvid seda võimaldavad. KVTS § 131 lg 3 näeb ette, et „käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud alusel võimaldatud tegevteenistussuhte peatumiste kogukestus ei või määratud ajaga tegevteenistuse korral olla pikem kui 180 päeva tegevteenistuse tähtaja jooksul, määramata ajaga tegevteenistuse korral aga pikem kui üks aasta kuue määramata ajaga tegevteenistuses oldud aasta jooksul.“ KVA kadetid on tegevteenistuses määratud tähtajaga. Võetava akadeemilise puhkuse kestus on KVA õppurite näitel üldreeglina pikem kui 180 päeva (KVA väljaõppe plaani ja ainevoo ülesehituse tõttu on lihtsam läbida õppeaastat tervikuna kui jätkata õpinguid poolelt õppeaastalt). Tegevteenistussuhte saab tegevväelase soovil, kui teenistuslikud huvid seda võimaldavad peatada määratud aja puhul aga ainult kuni 180 päevaks. KVTS muutmissettepanek (mida KVA on ka varasemalt kaitseministeeriumile esitanud, on täiendada KVTS § 131 lõiget 3 ja sõnastada see järgnevalt: „Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud alusel võimaldatud tegevteenistussuhte peatumiste kogukestus ei või määratud ajaga tegevteenistuse korral olla pikem kui 180 päeva tegevteenistuse tähtaja jooksul, määramata ajaga tegevteenistuse korral aga pikem kui üks aasta kuue määramata ajaga tegevteenistuses oldud aasta jooksul. Riigikaitsealises rakenduskõrgkoolis õppiva määratud tähtajaga õppuri tegevteenistussuhte peatumise kogukestus ei või olla pikem kui üks aasta.“</p> <p>Selgitus ettepanekule: KVTS § 131 lg 1 p 3 sätestab, et tegevteenistussuhte peatub tegevväelase soovil, kui teenistuslikud huvid seda võimaldavad. KHaS alusel on üliõpilasel õigus saada akadeemilist puhkust omal soovil kuni aastaks. Üldreeglina võtavadki õppurid akadeemilist puhkust omal soovil korraga aastaks (mis on pikem periood kui 180 päeva). Ideaalne oleks, et kõik õppurid saaks ka akadeemilisel puhkusel olles Kaitseväes rakendatud, aga kõik õppurid ei soovi seda (nt tahavad perekondlikel põhjustel aja maha võtta, soovivad õpivõlgnevusi likvideerida vms). Akadeemilise puhkuse mõte on oluline – vabastamine õppeülesannete täitmisest. Kui aga õppeülesanded ja teenistusülesanded on KVA kadettide puhul kattuvad, siis tekibki teatav ebakõla akadeemilise puhkuse rakendamisel, sh tuleks arvestada, et kuna KVA magistriõppe kuulajad on teenistuses määramata tähtajaga, siis nemad saavad taotleda</p>	<p>Arvestatud. Eelnõud on täiendatud vastavalt ettepanekule.</p>
----	--	---

<p>teenistussuhte peatamist kuni aastaks. Selline eristamine on KVA hinnangul põhjendamatu. Teiste kõrgkoolide õppuritel on valik, mida nad akadeemilise puhkuse ajal teevad – kas töötavad või mitte, keegi ei sea neile ses osas piiranguid. Kui KVA õppur peab tulenevalt oma erilisest staatusest siiski akadeemilise puhkuse ajal teenima, siis tekib küsimus, kas akadeemiline puhkus oma mõttelt KVAs täidab oma eesmärgi.</p>	
---	--